

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nicolai Svsii E Societate Iesv Opvscvla Litteraria

Suys, Nicolas

Antverpiae, 1620

XVII. De litterarum syllabarumq[ue] concursu siue iunctura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69342)

circa viam tamen oberrans insinuare conatur, quod iam antè velut in transitu salutauimus, quod nec modò contemnendum arbitror: quia nec olim Seneca contempfit: *equè, inquit, stillare (orationem) nolo, quàm currere: ne extendat aures, nec obruat; perennis sit vnda, non torrens.* Aliquando tamen & fluctuet & æstuet; dummodo is sit orator, qui norit
Et premere imperio, & laxas dare iussus habenas.

CAPVT XVII.

De litterarum syllabarumq; concursu, siue iuncturâ.

NOuus hîc campus, noua sepra: in quibus nunc etiam Ciceronis præcipuum regnum erit. Et primùm quidem de Thucydide suffragia sunt, quem Oratoris nostri premit accusatio, quòd vocalium conflictu nimis hiulcam asperamq; orationē posteris transmiserit. Non huic tamen magnopere pertimescendum; sed illius potiùs insulsis admiratoribus: qui dum mutila quedam & hiantia locuti sunt, qua vel sine magistro facere potuerunt, germanos se putant esse Thucydidas. Hos ille Variniano plusquam odio prosequitur. Quid mirum? Nemo tam rusticus est, qui vocales nolit coniungere. Ipsum, ipsum audiamus Tullium: ipsius arbitrio nos committamus. *Collocatio,*
inquit,

*In O-
ras.*

Ibid.

*Li. 3. de
Orat.*

inquit, seruanda verborum, quæ iunctam orationē efficit, quæ coherentem, quæ lenem, quæ æquabiliter fluentem. Id assequemini, si verba extrema cum consequentibus primis ita iungetis, ne uerba asperè concurrant, ne uerba vastius diducantur. Hac industriâ coagmentatam desiderat verborum artificiosè constructorum seriem: ne aures offendant, quarum iudicium est superbissimum. Quod quidem ut in Græcis non nimis morosè efflagitemus interdum; in Latinis sanè negligere non possumus. Quis enim nõ assentiatur Ciceroni, dum horridulas antiquorum orationes, & poëtarum hiantia metra reprehendit? quod Latinis, ne si cupiant quidem, distrahere voces conceditur. Quis non assentiatur cui aures sunt? Itaque proscribantur illi apud Senecam descripti: qui præfractam & asperam *Seneca.* (compositionem) probant: disturbant de industriâ, si quid placidius effluxerit: nolunt sine salebrâ esse iuncturam: virilem putant & fortem, quæ aures inæqualitate percutiat. Non exiguas præceptionum copias, quæ in Rhetorum castris hoc in bello militant, sub signis producerem, nisi recorderer, non Rhetoricam profitendi munus me suscepisse, sed de stylo ferendi iudicium. Itaque prætereo illa, quæ laboriosè Cicero de veterum studio in litteris blandè leniendis, verbisque, ut sic dicam, sub aliciâ deformatis in Oratore conscripsit: ea verò, quæ Fabius lib. 9. cap. 4. nitidè & diductè commemorat, satis

habuero delibasse, illudque monuisse: vt longarum imprimis vocalium, earumque præsertim, quæ cauo & patulo proferuntur ore, frequens occurratio declinetur: neue consonantes asperiores seuioresque in commissurâ verborum rixentur proteruius: neu præcedentis vocabuli finales syllabæ in principio sequentis resumantur putidius. His ita præteritis, aut delibatis, iuuat Tullij proferre sententiam: qui nō tantum verba iracundè quodammodo & procaciter congradi vetat, verum vnumquodque perquam mansuetè pronunciari iubet. *Nolo exprimi litteras putidius; nolo obscurari negligentius: nolo verba exiliter animata exire; nolo inflata, & quasi anhelantia grauius. Et paucis interiectis: Rustica vox & agrestis quosdam delectat, quod magis antiquitatem, si ita sonet eorum sermo, retinere videantur: vt tuus, Carule, sodalis L. Cotta gaudere mihi videtur grauitate lingue, sonoque vocis agresti: & illud, quod loquitur, priscū visum iri putat, si planè fuerit rusticānū. Vereor iam tandē ne illud Persij in me ludat:*

*Quis populi sermo est: quis enim? nisi carmina molli
Nunc demum numero fluere, vt per læue seueros
Effundat iunctura vngues? scit tendere versum,
Non secus ac si oculo rubricam dirigat vno.*

Vereor, inquam, ne effeminare stylum, & quasi mulierare iudicer. Non ea mens est. Noui Ciceronem & Demosthenem modicè curiosos circa hanc rem fuisse; & modum cupio.

pio. Humanum arbitror, & laude non indignum, vocalium confluxu interdum non ingratam negligentiam indicari hominis de re magis quàm de verbis laborantis. Probare tamen non possum antiquariorum quorundam; non oratorum, sed caprimulgorum potiùs aut fossorum contemptum infamè, quo auditores spernere videntur: dum hispidâ & scabrâ dictione aures radunt. Hoc denique scisco ac Tullio cōscisco conscioque. *Solutum in O-*
quiddam sit; nec vagum tamen: vt ingredi liberè, nō *ras.*
vt licenter videatur errare: verba etiam verbis quasi
coagmentare negligat. Habet enim ille tanquam
hiatus concursu vocalium molle quiddam, & quod
indicet non ingratam negligentiam de re hominis
magis quàm de verbis laborantis. Sed erit videndum
de reliquis, cùm hæc duo ei liberiora fuerint, circui-
tus conglutinatioq; verborum. Illa enim ipsa contra-
cta & minuta non negligenterq; tractanda sunt;
sed quadam etiam negligentia est diligens. Nam vt
mulieres esse dicuntur nō nulla inornata, quas id ip-
sū deceat: sic hæc subtilis oratio etiã incompta de-
lectat. Fit enim quiddã in vtroque, quo sit venustius;
sed non vt appareat. Ea mens est: vt nec submis-
sus ille quidè & humilis, & cōsuetudinè imi-
tans orator ab indisertis re plus quã opinione
differēs, què solū vocabat Atticū, qui Cice-
ronè Asiaticū esse volebāt, omnino huius artis
ignarus sit, aut ignauus. Quid igitur ille sub-
limis? Ipsū cōsule eo in genere florētissimū.

C A-